

На сьогодні особливо підвищується інтерес до термінології й термінологічних проблем, і це не випадково. В епоху становлення нової інформаційної парадигми й розвитку штучного інтелекту, комп'ютеризації спілкування та інтеграції науки і техніки, поява нових термінів відбувається швидше, ніж будь-коли в історії людства. За деякими даними, понад 90% нових слів, що з'являються в сучасних лексиконах, становить саме спеціальна лексика. На наше глибоке переконання, саме лексика виявилася основною проблемою у викладанні іноземних мов і, зокрема, в навчанні професійної комунікації.

Навчання, яким би воно не було (традиційним, дистанційним, комп'ютерним, варіативним, розвивальним), завжди залишається навчанням і, отже, його організатори повинні сформулювати мету і чітко визначити – кого вчити, чому вчити, як вчити.

Таким чином, виходячи з мети навчання іноземної мови – формування комунікативної компетентності, що включає перекладацьку готовність, мається на увазі, що випускники повинні володіти цілою низкою вмінь і навичок, що дозволяють їм використовувати іноземну мову, як у професійній діяльності, так і для подальшої самоосвіти.

Василенко О.В.,

*кандидат педагогічних наук, доцент
професор кафедри іноземних мов
Національної академії внутрішніх справ*

НАВЧАННЯ ІНОШОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В СИСТЕМІ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

Сучасні вимоги до будь-якого фахівця перш за все потребують від нього бути активним учасником всіх глобалізаційних процесів, тобто бути плідним учасником міжкультурної комунікації та мати необхідні комунікативні спроможності в сферах професійного спілкування, навички практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності та бути спроможними при потребі оволодіти новітньою інформацією через іноземні джерела.

Необхідність взаєморозуміння та співробітництва у професійних питаннях з громадянами Європи і світу в цілому, важливість представляти свою державу перед світовим науковим співтовариством вимагає від фахівців будь-якого профілю наявності високого рівня знань з іноземної мови та формування в них іншомовної комунікативної компетентності як складника професіоналізму.

Зазначене актуалізує потребу для кожного фахівця вільно володіти іноземною мовою, зокрема мовою міжнародного спілкування – англійською.

Отже, у зв'язку з розширенням співпраці з іноземними партнерами у багатьох сферах життєдіяльності людини, вивчення або удосконалення іноземної мови в наш час, як ніколи, стає актуальним. У цьому ж процесі неможливо досягти успіху без знання і врахування особливостей оволодіння іноземною мовою фахівцем як дорослою особою із сформованими мотивацією, стилем і прийомами навчальної діяльності.

З одного боку, при вивченні іноземної мови зріла людина керується чітким усвідомленим бажанням досягти поставлених цілей, з іншого – у процесі навчання у дорослих часто виникають певні труднощі, пов'язані або з негативним попереднім досвідом навчання, або з низькою самооцінкою чи періодичною втомою внаслідок професійних і сімейних обов'язків. Людина у дорослому віці намагається не просто запам'ятати, прийняти інформацію як даність, їй потрібно зрозуміти, проаналізувати і систематизувати нові знання, що вимагає більше зусиль, терпіння і мотивації. А, по-друге, у дорослих часто виникає необхідність вивчення мови в максимально короткий термін, щоб вони могли швидше вибудувати для себе «систему» нової мови.

Кожна людина, що вивчає іноземну мову в зрілому віці, стикається з певними труднощами, а саме:

- психологічними, оскільки відсутня щоденна природна потреба і, відповідно, практика використання іноземної мови в реальному житті, а тому - низька результативність і зниження бажання продовжувати навчання. До того ж, дорослому потрібні значно більші зусилля, ніж дитині, бо психічні процеси більш стабільні і витрачається більше часу і сил на навчання, вивчення іноземної мови потребує запам'ятовування великої кількості правил, лексичних одиниць, розумової гнучкості та пластичності для правильного використання цих правил;

- територіальними – віддаленість країн, мова яких вивчається, їх важко доступність, відсутність можливості регулярної практики мови як засобу мовленнєвої діяльності, наприклад, при спілкуванні з носіями мови, регулярному перегляді інформаційних програм, як це відбувається в зарубіжних країнах;

- соціокультурними – наявність елементів іншої, «чужої» культури, відсутніх в культурі рідної країни, які важко зрозуміти і сприйняти[2].

Узагальнивши досвід роботи з дорослими багатьох педагогів-практиків, можна виділити такі специфічні особливості навчання дорослих, зокрема іноземних мов:

– маючи певний життєвий досвід, доросла людина вважає себе самостійною особистістю, здатною контролювати свої дії і керувати ними;

– приймаючи рішення вчитися, дорослі люди мають мотивацію, яка повинна забезпечити вирішення професійних і життєво важливих питань;

– знання, які отримують дорослі, повинні бути безпосередньо пов'язані з їх вже набутим життєвим досвідом;

– дорослі люди висувають підвищені вимоги до якості навчання і прагнуть досягти результатів якнайшвидше, щоб застосувати отримані знання на практиці, в іншому випадку великий відсоток того, що вони вивчали, забудеться;

– для дорослих людей навчання краще проводити в неформальній атмосфері, в якій вони краще сприймають нові знання (наприклад, можна під час занять дозволити слухати викладача з чашкою кави);

– оскільки дорослі люди негативно сприймають критику в процесі навчання, тому оцінювати їх не рекомендується; педагог повинен дати їм потрібні знання і надалі допомагати і направляти їх до самостійного навчання.

– дорослі не потребують того, щоб їх зацікавлювали, вони самі знають, що їм потрібно;

– для більш ефективного засвоєння матеріалу педагоги повинні використовувати активні методи навчання, залучаючи слухачів і викликаючи їх на розмову, участь у дискусіях.

Слід використовувати різноманітні методи вивчення мови із залученням, по можливості, різних видів пам'яті: зорової, слухової, моторної, логічної. Чим більше різних видів пам'яті використовуються одночасно, тим легше проходить процес запам'ятовування.

На наш погляд, в системі навчання дорослих іноземних мов доцільно використовувати загальні принципи засвоєння іноземної мови, сформульовані А. Леєнтьєвим, а саме: комунікативний, когнітивний і особистісний [1, с. 338]. Комунікативний принцип – це принцип, що забезпечує спілкування як систему цілеспрямованих і мотивованих процесів, в ході якого відбувається взаємодія людей. Когнітивний принцип передбачає оволодіння мовою як «будівельним матеріалом» картини і образу світу. Мова розуміється як система значень, що актуалізується в образі світу або в процесах породження і сприйняття мови. Особистісний принцип відповідає за перенесення навичок і вмінь, отриманих у процесі навчання, в реальне спілкування, його реалізація передбачає створення ситуацій реального спілкування, врахування індивідуальних стратегій і стилів тих, хто навчається, їх інтересів.

Отже, вивчення іноземних мов– це складний процес, під час якого отримані знання та вміння не можуть бути збережені відразу і назавжди, а потребують постійної практики і тренування. Крім того, при навчанні дорослих іноземних мов важливо підбирати спеціальні науково-обґрунтовані засоби і методики навчання, враховуючи їх загальні психологічні та індивідуальні особливості.

Список використаних джерел

1. Леонтьев А.А. Язык и речевая деятельность в общей и педагогической психологии. Избранные психологические труды. М., Воронеж: МПСИ, НПО «МОДЭК», 2001. 448 с.

2. Старкова Д. А., Польшина Г. В .Психолингвистические особенности обучения взрослых иностранному языку. URL:<http://cyberleninka.ru/article/n/psiholingvisticheskie-osobennosti-obucheniya-vzroslyh-inostrannomu-yazyku>.

Velikay A. O.,
Second year cadet ESIN №3 of the
National Academy of Internal Affairs
Language advisor Ph D.
Loputko O.A.

INNOVATIVE TECHNOLOGIES AND RESOURCES AT TEACHING OF FOREIGN LANGUAGES

"The most important thing is to instill taste and love of science: otherwise, we educate simply donkeys loaded with book wisdom"

M.Monthen

A developing society needs modern educated, ethical, hard-working people who can independently make responsible decisions in a situation of choice, predicting possible consequences, are capable of cooperation, are characterized by mobility, activity, have a developed sense of responsibility for the fate of the country. In the twenty-first century, a clear social order for foreign languages is formed.

Learning material is easier to learn and is stored for a long time in memory if the student doesn't passively perceive the information and actively participates in